

Hej!

Jag skriver denna remiss i egenskap av ordförande i Nationella Bedömningshandboksgruppen (NBA). Mejlet går till registrator på lärosätena och bör skickas vidare till antagningsansvarig på resp. lärosäte.

Sedan ett drygt år tillbaka pågår ett arbete inom NBA med att ta fram förslag på tydligare information, exempel och tolkning av begreppen behörig-motsvarandebedömning-reell kompetens-undantag. Uppdraget kom från pilotprojektet för bedömning av reell kompetens, där UHR var samordnande. Arbetet omfattar såväl grundläggande som särskild behörighet (för sistnämnda enbart avseende gymnasiala behörighetskrav.) I samband med detta arbete tillfrågades lärosätena under VT19 kring den ev. praxis vid bedömning av meriter som finns på respektive lärosäte. Arbetsgruppen har sedan dess arbetat med att ta fram förslag, utifrån de enkätsvar som vi fick, på hur vi nationellt kan tillämpa detta framöver.

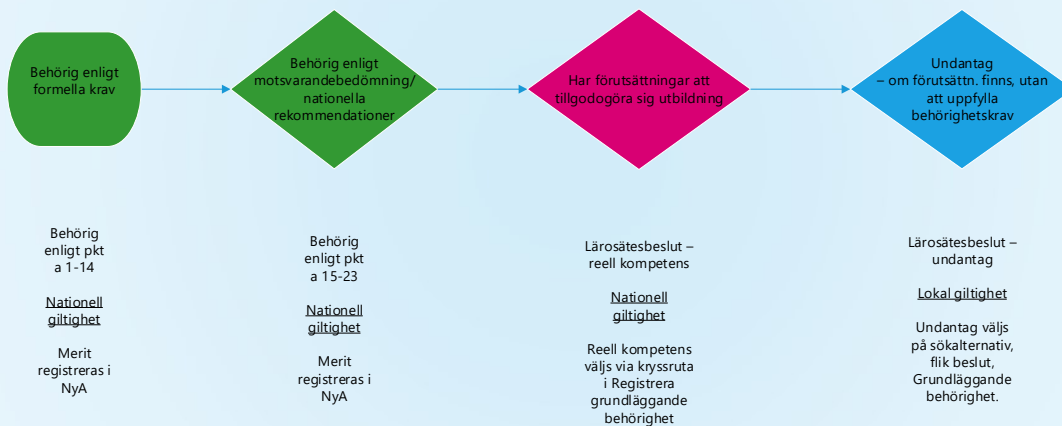
Utgångspunkten i arbetet har varit kapitel 7 i Högskoleförordningen; de kompetenser som beskrivs och hur behörighet definieras. I förslaget som finns bryter vi ned möjliga behörigheter i en s.k. behörighetstrappa som ska tydliggöra i vilken ordning man bedömer behörighet. Överst i trappan finns formell behörighet och längst ner undantagen. Det som bereder oss mest diskussion är mellanstegen i trappan, där vi hoppas kunna komma överens om fler sätt att gemensamt ge t.ex. grundläggande behörighet utifrån olika schabloner, vilket skulle skapa effektivitet och spara tid.

Nu önskar vi att få in synpunkter från er på lärosäten avseende några olika delar av vårt arbete, i hopp om att kunna slutföra arbetet innan sommaren 2020.

För att tydliggöra processen kring bedömning har vi också tagit fram två delprocesser, en för GBG och en för SB. (Numreringen hänvisar till den mer detaljerade behörighetstrappan och det kan ni bortse ifrån just nu. Även färger och exakt layout kan ni bortse ifrån, just nu är de färgade på ett visst sätt i hopp om att det ger bättre tydlighet i hur vi har tänkt.). Ni ser processerna på nästa sida, främst för att ge sammanhang till våra därpå följande frågor:

Grundläggande behörighet för grundnivå - stöd för bedömningsprocess

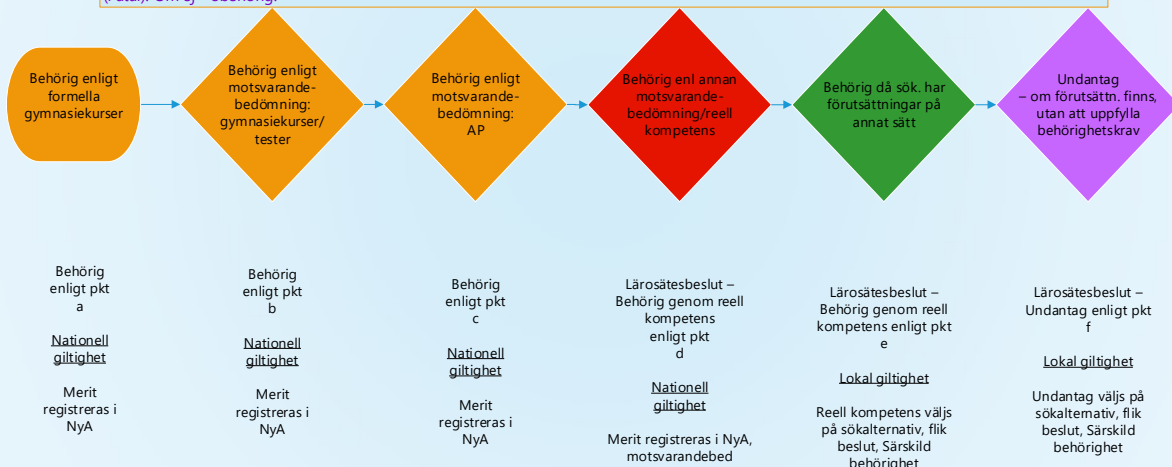
1. Behörig enligt formell kompetens eller motsvarandebedömning enligt nationella rekommendationer - sökande blir grundläggande behörig för grundnivå tills vidare. Om ej, vidare till....
2. Behörig enligt reell kompetens - sökande blir grundläggande behörig för grundnivå tills vidare. (Fåtal). Om ej, vidare till....
3. Undantag från grundläggande behörighet - sökande får undantag för aktuellt sökalternativ för just detta söktillfälle. Om ej - obehörig.

Nationella bedömningshandboksgruppen
2020-02-26

Särskild behörighet gymnasiala krav - stöd för bedömningsprocess

1. Behörig enligt formell kompetens eller motsvarandebedömning enligt nationella rekommendationer - sökande bedöms vara särskilt behörig i gymnasiekursen. Om ej, vidare till...
2. Behörig enligt reell kompetens - sökande bedöms vara särskilt behörig i gymnasiekursen. (Fåtal). Om ej, vidare till...
3. Behörig enligt reell kompetens - sökande bedöms ha förutsättningar på annat sätt, endast till sökt kurs/utbildning och lärosäte och ev söktillfälle (beroende på lärosätets riktlinjer). Prövas mot sökt utbildning – ej mot formella krav. Om ej, vidare till....
4. Undantag från behörighet, endast till sökt kurs/utbildning och lärosäte och söktillfälle. Prövas mot sökt utbildning – ej mot formella krav. (Fåtal). Om ej - obehörig.

Nationella bedömningshandboksgruppen
2020-02-26

Nedan de frågor som vi önskar får svar på från lärosätena:

1. Bifogat presenteras fem förslag att få **grundläggande behörighet**, se bilaga 1. Förslaget innebär att behörigheten ska registreras med en förutbildningskod i NyA. **Vilka/en av dessa förslag kan ditt lärosäte acceptera (ni kan kryssa i ett eller flera eller alla)?**

- A ☒
- B ☐
- C ☐
- D ☐
- E ☐

Ev kommentarer:

2. När det gäller **särskild behörighet** föreslår vi bl.a. registrering av merit motsvarande gymnasiekurs i NyA grundat på akademiska poäng. Se förslag nedan.
(Först står vad det formella kravet är och sedan vad som skulle kunna ge behörigheten).

a. Vilka/en av dessa förslag kan ert lärosäte acceptera?

b. Ska samtliga ämnesgrupper för samhällskunskap och historia vara med eller ska det begränsas (se tabell sist i punkt 2, rörande samhällskunskap)?

- i. **Samhällskunskap 1b el 1a1+1a2 el A - 30hp avslutade kurser inom ämnesområde "Juridik och samhällsvetenskap" enligt tabell på sida 5.**

Samtliga ☐

Inga ☐

Poäng inom följande ämnesgrupper bör accepteras (fritext i ruta nedan eller markera direkt i tabellen):

För att täcka upp några av de mest centrala delarna i gymnasieämnet utifrån läroplanen och vad som krävs för godkänt betyg (E) bör det ha ingått element av ekonomi och något bredare övrigt samhällsvetenskapligt eller beteendevetenskapligt ämne.
(Söka källor, källkritik och presentation är också centralt för ämnet men bör automatiskt ingå i alla universitetsutbildningar oavsett ämne). Att bara ha läst ämnen inom till exempel IF bör därför inte kunna sägas ha gett de andra centrala delarna i ämnet (se överstrukna ämnen i tabell).

- ii. **Historia 1b el 1a1+1a2 el A - 30 hp avslutade kurser i historia (ämnesgrupp HI2) alt ekonomisk historia (ämnesgrupp EH1).**

HI2 ☐

EH1 ☐

Ev kommentar

Konstfack väljer att inte ge synpunkter på den här punkten då ingen av Konstfacks utbildningar kräver särskild behörighet i historia.

iii. **Matematik.** En nivå i matematik saknas;

a. Om kravet är Ma4 – sökande med Ma3 + 15hp matematik är ok.

b. Om kravet är Ma3 – sökande med Ma2 + 7,5hp matematik är ok.

Avser kurser i grundläggande matematik, tex algebra, analys, numeriska metoder o liknande. Gäller ej introduktionskurs/förberedande kurs/basårskurs i matematik. (Dessa kan dock ge behörighet på egen hand.)

Lärosätet accepterar förslag

a. ☐

b. ☐

Ev kommentar:

Konstfack väljer att inte ge synpunkter på den här punkten då ingen av Konstfacks utbildningar kräver särskild behörighet i matematik.

iv. **Fysik.** En nivå i fysik saknas;

a. Om kravet är Fy2 – sökande med Fy1a + 7,5hp fysik är ok.

b. Om kravet är Fy1b2 – sökande med Fy1b1 + 7,5hp fysik är ok.

Avser grundläggande fysik, tex grundläggande fysik, o liknande som behandlar grunderna i fysiken. Gäller ej introduktionskurs/förberedande kurs/basårskurs i fysik (dessa kan dock ge behörighet på egen hand), inte heller kurser i astronomi eller liknande specialkurser.

Lärosätet accepterar förslag

a. ☐

b. ☐

Ev kommentar:

Konstfack väljer att inte ge synpunkter på den här punkten då ingen av Konstfacks utbildningar kräver särskild behörighet i fysik.

* Tabell rörande pkt i, Samhällskunskap 1b el 1a1+1a2 el A.

Juridik och samhällsvetenskap	Ämnesgrupper från Ladok och SCB
Informatik/Data- och systemvetenskap	
IF1	Informatik/Data- och systemvetenskap
Beteendevetenskap	
HV1	Handikappvetenskap
KR1	Kriminologi
PE1	Pedagogik
PS1	Psykologi
PY1	Psykoterafi
SO1	Sociologi
SO2	Socialantropologi
SS2	Socialt arbete och social omsorg
UV1	Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt
UV2	Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
UV3	Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen
BE9	Övrigt inom beteendevetenskap
Ekonomi/administration	
AF1	Administration och förvaltning
EH1	Ekonomisk historia
FE1	Företagsekonomi
LO1	Ledarskap, organisation och styrning
NA1	Nationalekonomi
EK9	Övrigt inom ekonomi och administration
Juridik	
JU1	Juridik och rättsvetenskap
Övriga samhällsvetenskapliga ämnen	
FU1	Freds- och utvecklingsstudier
KS1	Kultur- och samhällsgeografi
LL1	Länderkunskap/länderstudier
MH1	Måltids- och hushållskunskap
MR1	Mänskliga rättigheter
SH1	Samhällskunskap
ST1	Statistik
ST2	Statsvetenskap
SY1	Studie- och yrkesvägledning
TU1	Turism- och fritidsvetenskap
SA9	Övrigt inom samhällsvetenskap

3. I arbetsgruppens diskussioner har vi kommit till slutsatsen att avseende **särskild behörighet** så bör undantagen vara ytterst få. Detta eftersom bedömningen görs utifrån förutsättningar att tillgodogöra sig sökt utbildning vilket vi efter diskussioner anser i princip alltid faller inom ramen för "vanlig" behörighet såsom formell behörighet, motsvarandebedömning eller reell kompetens (HF 7 kap 8§).

Har ni några exempel på tillfällen där ni ger undantag för särskild behörighet (avseende gymnasial behörighet)?

-

Vi önskar **återkoppling på frågorna senast 23 mars 2020**, till marie.eslon@liu.se. Om ni avstår från att lämna synpunkter önskar vi veta även det.

Bilaga till fråga 1, enkät NBA.

(Förtydligande till "konstnärligt område" kommer att finnas.)

A. Har minst 30 högskolepoäng på avslutade kurser + Svenska 3/B + Engelska 6/A + Matematik 1/A.

Förutsättning: utbildning läst på grundnivå och/eller avancerad nivå. Utländska akademiska poäng är ok, enligt dokumentationskrav etc.

Kontrollera om det är kurser med huvudsakligt innehåll inom konstnärligt område samt språkstudier och matematik (de ger ej behörighet).

B. Har minst 60 högskolepoäng på avslutade kurser + Engelska 6/A.

Förutsättning: svenskt lärosäte, utbildning läst på grundnivå och/eller avancerad nivå. Undervisningsspråk svenska.

Kontrollera om det är kurser med huvudsakligt innehåll inom konstnärligt område samt språkstudier (de ger ej behörighet).

C. Har minst 60 högskolepoäng på avslutade kurser + Svenska 3/B.

Förutsättning: utbildning läst på grundnivå och/eller avancerad nivå. Undervisningsspråk engelska. Utländska akademiska meriter är ok, enligt dokumentationskrav etc.

Kontrollera om det är kurser med huvudsakligt innehåll inom konstnärligt område samt språkstudier (de ger ej behörighet).

D. Har minst 60 högskolepoäng på avslutade kurser + Svenska 3/B + Engelska 6/A.

Förutsättning: utbildning läst på grundnivå och/eller avancerad nivå. Om undervisningsspråk ej varit svenska eller engelska. Utländska akademiska meriter är ok, enligt dokumentationskrav etc.

Kontrollera om det är kurser med huvudsakligt innehåll inom konstnärligt område samt språkstudier (de ger ej behörighet).

E. Har minst 90 högskolepoäng på avslutade kurser eller 120 högskolepoäng totalt.

Förutsättning: svenskt lärosäte, utbildning läst på grundnivå och/eller avancerad nivå. Undervisningsspråk svenska.

Kontrollera om det är kurser med huvudsakligt innehåll inom konstnärligt område samt språkstudier (de ger ej behörighet).